

Žemės ateitis – mūsų rankose

Lina Vanagaitienė,
Druskininkų „Saulės“ pagrindinės mokyklos direktorės pavaduotoja ugdymui

Šiandien vis dažniau susiduriame su aplinkosaugos problemomis: miestų centruose perpildytos šiukšlaidėžės, nežinome, kaip tinkamai sutvarkyti tam tikras specifines atliekas, šiukšlės vandenyne, besaikis gamtos išteklių naudojimas ir kita. Kyla klausimas, kaip mes galime prisidėti, sprendami šias problemas? Todėl Druskininkų „Saulės“ pagrindinė mokykla jau ne vienerius metus vykdo aplinkosauginę veiklą, dalyvauja mini projektuose „Saugingai vartojau – metus Žemei dovanauju“, „Atliekos – tai ne šiukšlės“, „Laimingas vanduo“ ir kituose.

Šiais mokslo metais mokykla įsilies į Europos Sąjungos finansuojamą projektą „Prasminas atvirasis mokymas: mokyklos ir bendruomenės sąveika“ (MOST), kuris skatina mokyklų ir bendruomenių bendradarbiavimą, įgyvendinant mokyklos bendruomenės aplinkosaugos projektus. Lietuvoje projekto partneriai yra Vilniaus universitetas ir Vilniaus miesto savivaldybės administracija. Projekto tikslas – apjungti mokyklas ir jų bendruomenes, kartu spręsti aplinkosaugos problemas bei ieškoti tinkamų sprendimų. Balandžio mėnesį mūsų mokykloje pradėti trys projektai.

1b klasės mokinukai (mokytoja I. Eitmantienė) dalyvauja projekte „Rūšiuoju atliekas – saugau gamtą“. Projekto metu vaikams buvo pravesta paskaita apie atliekų rūšiavimą, parodyti mokomieji filmukai, kuriuose pateiktos linksmos istorijos apie gamtos saugojimą, padedančios mokyti teisingai rūšiuoti buitįje susidarancias atliekas. Vaikai, atlikę užduotis, turėjo pasakyti, į kokį konteinerį reikia mesti parodytus daiktus. Dauguma pirmųjų žino, kaip reikia rūšiuoti buitines atliekas, supranta, kad atliekomis rūšiuoti nereikia ypatingų pastangų ir papildomų laiko sąnaudų – svarbiausia namuose turėti atskirus kibirus arba maišus skirtingoms atliekomis.

Pirmokai mąstė, ką dar galėtų

„Saulės“ mokyklos vykdomi projektai skirti skiepyti vaikams nuo seno lietuviams būdingą pagarbą bei meilę gamtai/Saulės“ mokyklos archyvo nuotraukos

padaryti? Pradėti rūšiuoti – pirmas žingsnis, jei norime gyventi švarioje šalyje, gerti neužterštą vandenį bei kvėpuoti tyru oru. Tačiau vien to nepakanka, norint būti atsakingu vartotoju. Todėl jie nusprendė vadovautis ir 3P taisykle: pakuočių mažinimas – pakartotinis panaudojimas – perdirbimas. Kartu su vaikais į projektą noriai įsitraukė ir tėveliai. Jis bus tęsiamas ir vasarą.

Mažieji mokinukai smagiai sudalyvavo akcijoje „Darom!“, švairino aplinką ne tik mokyklos teritorijoje, bet ir šalia savo namų,

upelių, ežerų pakrančių. Pirmokėliai kartu su VŠĮ „Edulandas“ dalyvavo edukacijoje „Kokias paslaptis slepia vanduo? Kas būtų, jei vanduo staiga išnyktų arba taptų nebevertotinas? Šioje inovatyvioje, STEAM ugdymu grįstoje edukacijoje, vaikai gilinosi į vandens svarbą šiuolaikiniame pasaulyje. Interaktyvios pasakos metu aiškinosi, kuo svarbi ekologija ir kaip pramonė bei kasdienis žmogaus elgesys prisideda prie taršos mažinimo ar didinimo. Diskusijos metu vaikai atrado būdų, kuriais kiekvienas iš mūsų gali pri-

sidėti prie vandens užterštumo mažinimo. Nuotolinėje edukacijos versijoje jie galėjo pareikšti nuomonę virtualiuose balsavimuose, kurių rezultatai darė įtaką pasakos veikėjų pasirinkimams. Edukacijos pabaigoje visi patikrino įgytas žinias bei išreiškė savo nuomonę „Kahoot“ viktorinoje apie ekologiją, vandenį ir taršą.

Antros klasės mokinukai kartu su ketvirtokais (mokytojos A. Bikulč ir I. Graževičienė) vykdė projektą „Oro taršos mažinimas“ ir domisi, kas labiausiai teršia orą. Mokiniai mėnesį fik-

savo, kaip mokyklos vaikai atvyksta į mokyklą (pėsčiomis, ekologiškais transporto priemonėmis, mokykliniu arba miesto autobusu, atveža tėvai). Paaiškėjo, kad daugelį mokinių tėvai atveža prie pat mokyklos. Vaikams išlipant, mašinų varikliai yra neišjungiami, susidaro spūstys, oro užterštumas didėja. Šiuo metu tiriamasis darbas baigtas, toliau nuo mokyklos gyvenantys vaikai skatinami atvykti pėsčiomis, dviračiais ar paspirtukais.

3c klasės (mokytoja V. Marcinonienė) bendruomenė vykdė mini projektą „Aš rūšiuoju atsakingai, o tu?“. Prieš pradėdami vykdyti projektą, vaikai ieškojo informacijos apie tai, kaip teisingai rūšiuoti atliekas, domėjosi, per kiek metų jos suyra. Ieškojo medžiagos, kaip teisingai rūšiuoti. Taip pat domėjosi, kaip dar kartą panaudoti daiktą, kad būtų, kiek įmanoma, mažinamas vartojimas. Trečiokams mieliai padėti ir paaiškinti sutiko aplinkosauginio ugdymo ir daiktų pakartotinio naudojimo centras „Tiko Tiks“, kuriame taisomi, iš atliekų gaminami nauji daiktai.

Mokinukai dalyvavo nuotolinėje edukacijoje, kurios metu sužinojo daug naujos ir reikalingos informacijos. „Tiko Tiks“ centro atstovė Vaida pasidžiaugė ir pagyrė trečiokus už tokią gražią ir reikalingą iniciatyvą. Į projektą buvo įtraukti ir šeimos nariai. Trečiųjų bendruomenė skaičiavo, kiek plastiko atliekų surinktų per savaitę. Susidarė beveik 13 kg atliekų! Buvo padaryta išvada, kad atliekas privalome rūšiuoti atsakingai, stengtis, kad Žemė nevirstų šiukšlynu. Trečiokai kūrė įvairius plakatus ir lankstinukus, skatinančius taisyklingai rūšiuoti, savo sukaup-tą informaciją dalijosi su mokyklos pradinukais.

Norint padėti gamtai, svarbu ne tik daug žinoti, bet ir veikti. Mokyklos vykdomi projektai skirti skiepyti vaikams nuo seno lietuviams būdingą pagarbą bei meilę gamtai – vandeniui ir žemei, kurti artimą ryšį ir žinojimą, jog žemė gyva ir vanduo gyvas.

Visi mokykloje vykdyti projektai rudenį bus pristatyti MOST mugėje, kurioje bus dalijamasi gerąja atvirosios mokyklos patirtimi, susitinkama su bendruomenės nariais.